

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hämäläinen, T. & Ohinen-Salven, M. (2023) Eurooppalaisten korkeakoulujen yhteistyö ja monikielisyys. *Tempus*, 2/2023, 12-13.

PLEASE NOTE! This is an electronic self-archived version of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Hämäläinen, T. & Ohinen-Salven, M. (2023) Eurooppalaisten korkeakoulujen yhteistyö ja monikielisyys. *Tempus*, 2/2023, 12-13.

Eurooppalaisten korkeakoulujen yhteistyö ja monikielisyys

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu on mukana kuuden eurooppalaisen korkeakoulun muodostamassa yliopistoallianssissa. Yhteistyössä rakentuvan Ulysseus Eurooppa -yliopiston kielitarjonta täydentää kumppanikorkeakoulujen omia valikoimia.

Kirjoittajat TAIJA HÄMÄLÄINEN, MAARIT OHINEN-SALVÉN

Työtä monipuolisen kielivarannon säilyttämiseksi Suomessa tarvitaan edelleen. Hyvän kielitaidon lisäksi kieliopinnoissa karttuva kulttuurierojen ymmärtäminen on avain uusiin mahdollisuuksiin ja liikkuvuuteen. Korkeakoulutasolla yksi tapa tehdä tätä työtä tuloksellisesti on yhteistyö kansainvälisissä yliopistoalliansseissa.

Verkko-opinnot tarjoavat joustavuutta kieliopinnoissa niin opiskelijoille kuin korkeakouluillekin. Koronapandemian jälkeinkin virtuaalisia kieliopintoja toivotaan yhä enemmän. Ulysseus Eurooppa -yliopisto ja sen +2Language Programme pyrkivät vastaamaan tähän kysyntään.

Ulysseus Eurooppa -yliopisto

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu on mukana kuuden eurooppalaisen korkeakoulun muodostamassa yliopistoallianssissa, jonka tavoitteena on rakentaa laadukas, pääasiassa verkossa toimiva Ulysseus Eurooppa -yliopisto ja mahdollistaa liikkuvuus partnerikorkeakoulujen välillä. Yhteistyöllä pyritään saavuttamaan yleishyödyllisiä tavoitteita: kehitetään mukana olevien korkeakoulujen toimintaa, tuetaan alueellista kehitystä, pienennetään osaamiseroja, vahvistetaan eurooppalaisia arvoja ja edistetään maailmalle avointa yliopistomallia.

Ulysseus-yhteistyö mahdollistaa partnerioppilaitosten opiskelijoille yhteistutkinnon (*joint degree*) tai kaksoistutkinnon (*double degree*) suorittamisen. Ulysseus edistää myös tutkimustoimintaa, sillä jokaisessa partnerikorkeakoulussa toimii yksi paikallisiin tutkimus- ja kehityshaasteisiin keskittyvä innovaatiohubi.

Ulysseus Eurooppa -yliopiston partnerikorkeakouluja ovat: Université Côte-d'Azur Ranskassa, Università di Genova Italiassa, Universidad de Sevilla Espanjassa (koordinaattori), Technical University of Košice Slovakiassa, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Suomessa sekä Management Center Innsbruck Itävallassa. Allianssin toiminnan rahoittaa Euroopan komissio.

+2 Language Programme -kieliohjelma

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu koordinoi Ulysseuksen virtuaalisen kielitarjonnan luomista osana *Building up Competences for Future* -nimistä työpakettia, jonka tavoitteena on kouluttaa Ulysseus-opiskelijoista digitaalisesti taitavia, monikielisiä ja aloitekykyisiä Euroopan kansalaisia.

Englannin, espanjan, italian, ranskan, saksan ja venäjän A1-tason opintojaksot ovat avoimia kaikille kiinnostuneille myös Ulysseus-yhteisön ulkopuolella. Avoimuudella pyritään tukemaan ja monipuolistamaan eurooppalaista kielivarantoa.

Euroopan unionin kielipoliittisen linjauksen tavoitteena on, että kaikki EU-kansalaiset hallitsisivat kahta vierasta kieltä oman äidinkieltensä lisäksi. Tämä periaate on antanut nimen myös Ulysseuksen kieliohjelmalle. +2 Language Programme (+2LP) -ohjelman tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä valtaosa Ulysseus-opiskelijoista opiskelee kahta vierasta kieltä. Suomalaisten korkeakouluopiskelijoiden keskuudessa on perinteisesti ollut melko tavallista hallita kahta vierasta kieltä, mutta osalle kumppanikorkeakouluista tämä on uusi asia.

Ulysseuksen kielitarjonnalla täydennetään kumppanikorkeakoulujen omia opintojaksovalikoimia. Yhteinen kielitarjonta tuotetaan osittain jo olemassa olevaa kielten opintojaksotarjontaa hyödyntämällä sekä luomalla kokonaan uusia opintojaksoja Ulysseus-yhteistyön tarpeisiin. Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa suunnitellaan ja toteutetaan lähes puolet Ulysseuksen vieraiden kielten opintojaksoista.

+2LP-ohjelmassa luodaan kaikkiaan 36 virtuaalista opintojaksoa kymmenessä eri kielessä useammalla eurooppalaisen

viitekehysten määrittelemällä taitotasolla. Kaikissa kielissä tarjonta alkaa alkeistasolta, ja kieltä voi opiskella itsenäisen kielenkäyttäjän tasolle B1 (arabia, kiina, slovakki ja suomi) tai B2 (englanti, espanja, italia, ranska, saksa ja venäjä) asti.

Englannin, espanjan, italian, ranskan, saksan ja venäjän A1-tason opintojaksot ovat avoimia kaikille kiinnostuneille myös Ulysseus-yhteisön ulkopuolella. Avoimuudella pyritään tukemaan ja monipuolistamaan eurooppalaista kielivarantoa. Näiden kuuden kielen korkeamman tason opintojaksot sekä arabian, kiinan, slovakki- ja suomen koko tarjonta on suunnattu vain Ulysseus-korkeakoulujen opiskelijoille.

” Opiskelijoilla on erinomainen mahdollisuus elää monikielisessä ja -kulttuurisessa korkeakoulumaailmassa yhteis- ja kaksoistutkintojen suorittamisen ja opiskelijavaihdon ansiosta. Myös kotikansainvälistyminen mahdollistuu online-opintojaksoilla.

Toteutustapa vaihtelee täysin itsenäisistä non-stop-periaatteella suoritettavista toteutuksista ohjatumpiin toteutuksiin, joilla on opettajan pitämiä oppitunteja verkossa. Kaikki opintojaksot tuotetaan Ulysseuksen omalla Moodle-oppimisalustalla.

+2LP-ohjelma tarjoaa mukana olevien korkeakoulujen opiskelijoille mahdollisuuden opiskella kieliä, joita heidän omassa korkeakoulussaan ei opeteta. Ulysseus-yhteistyö antaa myös kielenopettajille monenlaisia uusia mahdollisuuksia. Tämä on tärkeä seikka erityisesti niille opettajille, joiden kieliä opetetaan vähemmän kuin paljon opiskeltuja valtakieliä: kun opiskelijoita on useista Ulysseus-korkeakouluista ja -maista, myös opintojaksoja voidaan toteuttaa enemmän ja laajemmin. Etäopetus verkossa voi haastaa opettajien pedagogista osaamista, mutta samalla se antaa mahdollisuuden oppia uutta ja hankkia lisää taitoa ja tottumusta verkko-opetukseen.

European Language Council Forum

Esittelimme joulukuun alussa Ulysseuksen +2LP-ohjelmaa European Language Councilin vuosittaisessa konferenssissa. Tällä kertaa konferenssi järjestettiin Sevillassa, ja sen teema oli ”Languages in European University Alliances: challenges and issues”. Osallistujat edustivat useita eri yliopistoalliansseja.

Konferenssin esityksissä painottui monikielisyys, joka on yksi kahdeksasta Euroopan komission asettamasta elinikäisen oppimisen avainosaamisesta. Myös edellä esitelty Ulysseus Eurooppa -yliopiston +2LP-kieliohjelma edistää monikielisyiden toteutumista sekä allianssin sisällä että avointen opintojaksojen kautta laajemminkin. Ulysseuksen kielten opetustarjonnan monikielisyttä edistetään muun muassa siten, että allianssin viestinnässä käytetään kaikkien kuuden partnerikorkeakoulun omia kieliä sekä englantia. Opiskelijoilla on erinomainen mahdollisuus elää monikielisessä ja -kulttuuri-

sessä korkeakoulumaailmassa yhteis- ja kaksoistutkintojen suorittamisen ja opiskelijavaihdon ansiosta. Myös kotikansainvälistyminen mahdollistuu online-opintojaksoilla, joilla opiskelijat voivat tavata muita opiskelijoita toisista partnerikorkeakouluista.

Toinen konferenssissa esiin noussut aihe oli non-formaali kielenoppiminen. Monet yliopistoallianssit esittelivät ratkaisuja, jotka mahdollistavat luokkahuoneen ulkopuolisen kielenoppimisen. Esimerkiksi tandemtyöskentely ja café lingua-toiminta ovat käytössä monissa yliopistoalliansseissa, ja ne mahdollistavat ja tukevat luontevasti tutkintoihin kuuluvia kieliopintoja. Tällaisia työskentelymuotoja voi tulevaisuudessa hyödyntää myös yliopistoallianssien rajat ylittävässä yhteistyössä.

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu haluaa olla aktiivisesti mukana kansainvälisessä yhteistyössä ja haki siksi jäsenyyttä European Language Councilissa. Ilahduttavasti Haaga-Helias-ta tulikin vuoden 2023 alussa toinen suomalainen CEL/ELC:n jäseneksi hyväksytty korkeakoulu.

EUROPEAN LANGUAGE COUNCIL

EUROPEAN Language Council eli CEL/ELC on pyssyvä ja riippumaton toimija, jonka päätavoite on lisätä kieli- ja kulttuuritietoutta niin Euroopassa kuin laajemminkin. Jäseniksi voivat päästä korkeakoulut sekä kansalliset ja kansainväliset organisaatiot, joilla on vieraiden kielten alaan liittyvää toimintaa.

CEL/ELC edistää aktiivisesti eurooppalaisten korkeakoulujen kieliyhteistyötä ja tarjoaa foorumin keskustelulle sekä yhteisten käytäntöjen kehittämiseksi. Lisäksi CEL/ELC tukee koulutusta ja tutkimusta, kerää ja välittää alan tietoa, tekee ehdotuksia kielenopetuksen laatua parantaakseen ja pyrkii nostamaan tietoisuutta kielellisen monimuotoisuuden tärkeydestä. European Language Councililla on myös mahdollisuus vaikuttaa kannanotoillaan haasteisiin, joita monikielisessä ja -kulttuurisessa Euroopassa voi ilmetä.

Kirjoittajat: Taija Hämäläinen ja Maarit Ohinen-Salvén
Taija Hämäläinen (vas.) toimii lehtorina ja Maarit Ohinen-Salvén yliopettajana Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa.